

Dosarul nr. 2r-467/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cotruță, V. Mihaila, I. Secrieru)

DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Țurcan Vsevolod,
în cauza civilă, la cererea cu valoare redusă depusă de Întreprinderea Municipală
de Gestionare a Fondului Locativ nr. 1, în procedura falimentului împotriva lui Țurcan
Vsevolod, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la
încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
restituit apelul declarat de către Țurcan Vsevolod împotriva hotărârii din 10 februarie
2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și împotriva încheierii din 19 mai 2020 a
Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea privind scutirea de plata taxei
de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Țurcan Vsevolod,

c o n s t a t ă:

La data de 16 octombrie 2019 ÎMGFL nr. 1, în procedura falimentului a depus
cerere cu valoare redusă împotriva lui Țurcan Vsevolod, intervenient accesoriu SA
„Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice în
sumă de 9655,66 de lei.

Prin hotărârea din 10 februarie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a
fost admisă parțial acțiunea depusă de ÎMGFL nr. 1, în procedura falimentului și a fost
încasată din contul lui Țurcan Vsevolod în beneficiul reclamantei datoria la plata pentru
consumul energiei termice (acumulată până la 30 iunie 2019) în mărime de 7695,95 de
lei, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată, fost încasată din contul lui
Țurcan Vsevolod în beneficiul statului suma de 230,97 de lei cu titlu de taxă de stat.

La data de 28 februarie 2020, Țurcan Vsevolod a declarat apel motivat împotriva
hotărârii din 10 februarie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând
scutirea de plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și
pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin încheierea din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea
privind scutirea de plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Țurcan
Vsevolod, fiindu-i comunicat că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel

Chișinău, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 173,15 lei, până la data de 19 iunie 2020 inclusiv. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Țurcan Vsevolod împotriva hotărârii din 10 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 05 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, Țurcan Vsevolod a declarat recurs împotriva încheierilor din 19 mai 2020 și 25 iunie 2020 ale Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierilor și adoptarea unei noi decizii, prin care să fie admisă cererea privind scutirea de plata taxei de stat, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea privind scutirea de plata taxei de stat, deoarece a prezentat probe pertinente și concludente care demonstrează că situația sa financiară este precară, are la întreținere doi copii minori, în grija lui se află părinții care sunt pensionari și cu dizabilități, precum și fratele cu dizabilități din copilărie, anexând toate înscrisurile confirmatoare în acest sens.

A afirmat că în temeiul prevederilor art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, art. 20 din Constituție și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, urma să fie scutit de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Recurentul a susținut că încheierea din 19 mai 2020 nu i-a fost comunicată, fapt indicat de însăși instanța de apel în încheierea din 25 iunie 2020, plicul fiind restituit instanței nereclamat.

Consideră că este greșită concluzia instanței precum că nu s-a prezentat la oficiul poștal, fiind bazată pe o adeverință poștală care nu demonstrează faptul că a fost înștiințat sau a primit vreo notificare pentru a se prezenta la oficiul poștal pentru a primi încheierea din 19 mai 2020. Astfel, în dosar lipsește avizul de primire a încheierii, ceea ce denotă că nu a știut despre emiterea și conținutul încheierii.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 26 iunie 2020 (f.d. 49), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia. În cererea de recurs, Țurcan Vsevolod a indicat că a luat cunoștință de încheierea contestată la data de 29 iulie 2020.

Astfel, recursul declarat de Țurcan Vsevolod la 05 august 2020, este în termen.

La data de 03 septembrie 2020, în adresa intimațiilor ÎMGFL nr. 1, în procedura falimentului și SA „Termoelectrica” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de Țurcan Vsevolod, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 66, 68-69).

Intimații nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierilor contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Din materialele cauzei rezultă că la 28 februarie 2020, Țurcan Vsevolod a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 10 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând scutirea de plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă (f.d. 27-28).

În motivarea cererii de scutire de plata taxei de stat, Țurcan Vsevolod a indicat, cu referire la prevederile art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, că are la întreținere doi copii minori, în grija lui se află părinții care sunt pensionari și cu dizabilități, precum și fratele cu dizabilități din copilărie.

La cerere a fost anexată doar copia certificatului ce confirmă dizabilitatea fratelui apelantului (f.d. 31).

Prin încheierea din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea privind scutirea de plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Țurcan Vsevolod, fiindu-i comunicat că necesită să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 173,15 lei, până la data de 19 iunie 2020 inclusiv. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Instanța de apel a indicat că apelantul nu a prezentat probe pertinente și concludente în confirmarea situației materiale precare, concluzionând că suma de 173,15 lei nu constituie o povară excesivă pentru o persoană fizică.

Copia încheierii din 19 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa indicată de către Țurcan Vsevolod în cererea de apel, plicul fiind restituit instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d. 43-45).

În termenul stabilit de instanța de apel, recurentul nu a prezentat dovada achitării taxei de stat.

Prin încheierea din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Țurcan Vsevolod împotriva hotărârii din 10 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motivul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a respins cererea privind scutirea de plata taxei de stat, deoarece în susținerea acesteia, Țurcan Vsevolod nu a prezentat probe pertinente și concludente care să demonstreze situația materială precară.

Astfel, deși a invocat că are la întreținere doi copii minori și în grija lui se află părinții pensionari și cu dizabilități, recurentul nu a prezentat niciun înscris care să probeze aceste circumstanțe, la cererea de apel fiind anexate doar copia buletinului de identitate al recurentului și copia certificatului ce confirmă dizabilitatea fratelui acestuia, înscris ce este insuficient pentru a demonstra că fratele se află anume în grija lui și respectiv, starea financiară precară.

De asemenea, instanța de apel corect a restituit cererea de apel cu toate înscrisurile anexate la aceasta în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, or, neajunsurile cererii de apel nu au fost înlăturate în termenul stabilit prin încheierea din 19 mai 2020 și anume, până la data de 19 iunie 2020 inclusiv.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de către Țurcan Vsevolod precum că încheierea din 19 mai 2020 nu i-a fost comunicată, deoarece materialele cauzei atestă contrariul, copia încheierii fiind expediată la adresa indicată de către recurent în cererea de apel, precum și în prezenta cerere de recurs, însă aceasta a fost restituită instanței cu mențiunea pe plic „Nereclamat”.

În acest sens, se rețin prevederile art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, care stipulează că citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

În conformitate cu art. 105 alin. (1) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată.

Art. 107 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că Țurcan Vsevolod urma să depună diligența necesară și să întreprindă toate măsurile pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță, fiind obligat să se intereseze la intervale de timp rezonabile de soarta dosarului, inclusiv să se prezinte la oficiul poștal pentru ridicarea corespondenței.

Se reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În circumstanțele expuse, instanța de recurs conchide că, Curtea de Apel Chișinău legal și întemeiat a restituit apelul declarat de Țurcan Vsevolod, or, apelantul a omis în termen să înlăture neajunsurile cererii de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka contra Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierile contestate sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Țurcan Vsevolod și a menține încheierile din 19 mai 2020 și 25 iunie 2020 ale Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Țurcan Vsevolod.

Se mențin încheierile din 19 mai 2020 și 25 iunie 2020 ale Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea cu valoare redusă depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 1, în procedura falimentului împotriva lui Țurcan Vsevolod, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic